

Prejeli smo še to-le oceno:

Grška drama. Spisal dr. J. Debevec. [Nadaljevanje.] (Jahresbericht des k. k. I. Staatsgymnasiums zu Laibach, 1913/14.) Za uvodom v grško dramo in Ajshilom je izšel letos pregled dram Sofoklejevih. Za prihodnji dve leti se nam obetata (?) Evripid (str. 17) in Aristofan (str. 24). O delu velja isto, kar smo rekli že lansko leto glede primernosti takih razprav za gimnazijsko letno poročilo bodisi glede splošno zanimive vsebine bodisi glede vzorne oblike za programno razpravo. Vsebinsko Sofoklejevih dram, zvezano s pojasnilom takratnih političnih, kulturnih in verskih razmer, bo bral ponosno že drugošolec, ker si je v teku leta pridobil potrebno zalogo mitološkega in zgodovinskega znanja. In kjer ga bo to zapuščalo, mu bo segel pod ramo pisatelj in ga ljubeznivo vpeljal v predzgodovino igre. (Prim. tozadevno zlasti uvod v »Trahinjke« na str. 27!) Višjegimnazijec se bo učil tudi iz opomb pod črto, umeval estetske opazke in si na podlagi zgledov pojasnil mnogo terminov, katerih pomen mu je bil znan samo površno (n. pr. prvo vznemirjenje [das erregende Moment] str. 12, peripetija str. 22, katastrofa str. 15, tragična ironija str. 20, 21 in drugod, usodna tragedija str. 24). S čim večjo predizobrazbo se bo kdo lotil razprave, s tem večjim zanimanjem in dobičkom jo bo bral. Prazen pa ne bo šel nihče od dela, ki ga je rodil obširen študij ad hoc, oplojen po temeljiti literarni in splošni izobrazbi. Na primernih mestih citira pisatelj tudi slavne verze Sofoklejeve (n. pr. str. 13 verz iz Antigone: »Ne z drugimi vred sovražiti, ampak z drugimi vred ljubiti, zato sem prišla na svet,« besede, ki so »izmed najlepših, najpristržnejših, kar smo jih prejeli iz klasične literature«; ali str. 39 pesimistični življenjski resumé 91letnega Sofokleja, »pretresljivi krik starega veka«: »Ne biti rojen, je najboljši; drugo pa: če smo rojeni, kar najhitreje se vrniti tja, odkoder smo prišli. Kajti, kadar mladosti mine cvet in z njo nora lahkomišelnost, kateri težki udarec gre mimo tebe, katera nadloga ti prizanese?«) Kot nekaj novega, česar nisem našel še nikjer, naj omenim primeru uprizoritve stare tragedije z liturgijo (str. 7, 8, 14), na katero opozarja pisatelj mimogrede.

Kot sklep naj dodamo še citat o tragični krivdi (str. 16), ki je zanimiv za vsakega, kdor je imel kdaj v šoli opraviti z njo (seveda le teoretično):

»In kaj je z Antigono »tragično krivdo«? Mnogo se je že o tem pisalo — po nepotrebnem. Z najostrejšim drobnogledom namreč ne moremo zaslediti na njej nobene krivde, nobenega zločina. Mar je to zločin, krivda, če je bila božjim zakonom bolj pokorna nego človeškim, ki so bili v tem slučaju naravnost nasprotni božjim? Ne, na Antigoni ni sledu o zločinu, o krivdi. Pa porečete: Kako pa naj si razlagamo tisto težko kazen, ki jo mora nesrečnica pretrpeti, če ni storila nobenega greha, zločina, krivde? Tako vprašujejo premnogi estetik, ki menijo, da mora vsake nesreče, ki človeka zadene, biti človek sam kriv (vsaj v poeziji). Tem estetikom in kritikom jako dobro odgovarja dr. Jos. Müller (»Philosophie des Schönen in Natur und Kunst«, Straßburg, 1912, str. 144 nsl.): »Zakaj naj bi junak moral imeti neko krivdo na svoji vesti? Ker je grozno, po nedolžnem trpeti? Toda, mar nam ne izpričuje vsakdanja izkušnja, da plemenitega človeka (večkrat) zadene trpljenje, ne da bi bil kriv? In ali ni naloga tragedije, razlagati življenje?

Mar naj umetnost iz vsakega velikega značaja samo zato naredi napol lopova, da bo tista lažniva pravičnost (v poeziji) zadovoljna in sita? Če si ljudje (v predzgodovinski dobi) zbog svojih pomanjkljivih pojmov o svetovnem redu niso znali razlagati pogina plemenitega, cvetočega življenja, n. pr. smrti Adonizove ali Ahilove, drugače kakor da so si izmislili zavist božev, mar nismo mi o teh pojavih zdaj po krščanstvu bolje poučeni? Mar ni življenje po smrti in nimamo (vsled tega) etične opravičbe trpljenja?« — »Ako bi res kakršnakoli krivda junakova bila nezogibno potrebna za tragedijo, potem bi morali celo vrsto najboljših dram kar črtati kot pogrešenih. Kje je pri Antigoni, Ojdipu, Desdemoni, Ofeliji kakšna krivda?« Naj bi se torej že enkrat nehalo v vsaki tragediji iskati »tragično« krivdo. Ta ni bistvena. K bistvu tragike spada troje: velikost ali vzvišenost značajev, njih trpljenje, njih boj. To troje.»

Spisu je priložena pregledna tablica, ki kaže shemo Sofoklejevih dram; pisatelj opozarja tudi na to, da ima novodobna tragedija prav tako peterso bistvenih delov kakor starogrška (str. 41). Zgodovinski pomen učenja grščine obstoji glavno v tem, da kaže izvir nebroj panog današnje kulture in zvezo naše dobe z antiko.

J. Dolenc.

Dr. Anton Breznik: Začetna poglavja iz slovenske srednješolske slovnice. IX. izvestje knegoškofijske privatne gimnazije v št. Vidu nad Ljubljano za leto 1913/14.

Širšemu občinstvu morda še ni znano, da je profesor dr. Breznik vsled prošnje »Društva slovenskih profesorjev v Ljubljani« prevzel težko nalogo, spisati za naše srednje šole novo slovensko slovnico, ker je Janežič-Sketova v marsičem zelo zastarela. Dr. Breznik ima rokopis že pripravljen; vendar pa — ker več oči več vidi — želi, naj bi strokovnjaki izrekli svoje mnenje vsaj o začetnih poglavjih, preden se celotno delo natisne in dá učencem v roke. Iz tega namena torej je objavil en kos rokopisa v šentvidskem gimnazijskem izvestju. In zdaj bi bilo res prav, da bi se dosti strokovnjakov oglasilo in povedalo svoje misli, ker gre za velevažno knjigo, ki bo prihodnji rod učila spoznavati pravila in svojstva materinščine. Dozdaj sta se dva oglasila: tisti, ki je v prvi vrsti poklican, pater Stanislav Škrabec, na platnicah Cvetja, 1914, 7. zv., kjer pravi, da »more le veliko hvalo izreči« gospodu pisatelju, glede malenkosti pa mu je pisal zasebno pismo, drugi pa g. L. P. v Ljubljanskem Zvonu (št. 8). Tudi naš list je dolžan, da se pozivu svojega odličnega sodelavca odzove. Vendar pa bodi takoj poudarjeno, da sodba podpisanega ne more biti strogo strokovnjaška (ker mu absolutno manjka potrebnega lingvističnega znanja), ampak bo izrečena bolj s praktično-pedagoškega stališča, s stališča — recimo — učitelja, ki bo poučeval to stvarino, in s stališča tretjeali četrtšolca, za katerega bodo po vsej priliki prišla baš ta poglavja v poštev.

Najmodernejša in, kakor se vidi, najboljša nemška šolska slovnica Wiesnerjeva (A. Hölder, 1913), kateri bo po duhu in ustroju Breznikova slična, obravnava nekako na 5 straneh poglavja, katerim je dr. Breznik posvetil 30 strani. Ali ne bo njegovo delo za šolo preobširno? Temeljni nauk o tvorbi glasov (fonetiko) podaja Breznik na str. 3—7. To je jako zanimivo poglavje, katero bo učitelj lahko v eni uri ob-

delal, saj bo učenec imel pred seboj sliko govornih organov in tvarina mu bo čisto domača, le da bo zdaj proizvajal z zavestjo, kar je dotlej nezavestno. Že pri tej točki vidimo načelni razloček med Janežič-Sketovo slovnico in Breznikovo. Dočim Janežič samo našteva naše samoglasnike in soglasnike, nasprotno Breznik uči, kako jih tvorimo; po tej metodi si bo učenec za zmerom zapomnil, kateri glasovi so prepisniki, zaporniki itd., kateri zopet so nemi, kateri zveneči; tu ni nič mrtvega naštevanja, ampak je vse organsko, živo. To poglavje naj le ostane, kakršno je; če je nekoliko obširno, bo pa zato dijakom dalo fonetično podlago za učenje tujih jezikov (prim. naš dvoustični *v* in angleški *w* — *wine*, *water* itd.) Le str. 7 naj bi se natančneje označila česka znamenja (da je namreč že Jan Hus vpeljal č, ž, š za č, ž, š) in — samo stilistična opazka! — jaz bi rajši pisal mesto: »Nosniki nastajajo, ko gre...« *kadar gre*, ali (str. 6) »tedaj, ko gre zračni tok...« *zopet kadar gre*... — Drugo poglavje: »Raba samoglasnikov v pisavi in izreki« zavzema str. 7—17; Janežič-Sket ima o tem poldruho stran! Ali ne bo ta odstavek preobširen? Menim, da tudi ne. Jaz bi si ga upal v 5—6 učnih urah s tretješolci predelati in sem prepričan, da bi učenci z največjim veseljem sodelovali. Je namreč res metodično izvrstno sestavljeno. Jaz bi vzel glasova *i* in *u* skupaj in ju obravnaval obenem, na šolski deski seve; o obeh veljajo paralelno skoro isti zakoni, katere dr. Breznik pojasnjuje domala z *istimi besedami*. Učitelju bo prava igrača, doma se pripraviti in v šoli — brez knjige ped seboj — z učenci obdelovati. [Zaradi simetrije bi jaz tisto opombo str. 19 igo, imeti... postavil takoj za prvi odstavek *i*, torej str. 8 kot prvo opombo zgoraj. Tudi v tisku bi se ta paralelnost lahko izrazila. Omahovanja pa bodi čimmanj. Čemu nihati med pisanjem *vun* in *ven* (str. 16), če pa avtor sam trdi str. 21, da se pravilno govori: *vun*? O dvoustičnem *u* (*v*) govori avtor dvakrat, str. 16 in 20, in istotako o svoboščinah pesnikov glede teh dveh glasov; enako o izreki *v* in *u* pred raznimi soglasniki v Beli Krajini, str. 16 in 21. To bi se dalo skrajšati s tem, da bi za glasom *i* takoj prišel na vrsto *j*, in za *u* takoj *v* (*v* v tisku pa, kakor že omenjeno), in potem naj bi se krajše reklo: pesniki po potrebi smejo zamenjavati ta dva glasova. Isto velja za *i* in *j*.] — V eni lekciji bo zopet učitelj lahko obvladal glasova *e* in *o*, ker je avtor zopet lepo paralelnost pokazal. [Zaradi še večje simetrije zopet bi pri *o* predlagal isto zaporednost kakor pri *e*, torej 1. ozki *o*, 2. ozki *o*, 3. široki *o*. Glede besede *dehór* bi pripomnil, da se deloma na Notranjskem izgovarja *d̥h̥ūr* kakor *mehūr*; potemtakem bi morali pisati tudi *mehór*? Gos je ponekod z *o*: *gus*, kakor *must*, *kust*.] — Sledil naj bi zdaj *a* s svojo zgodovino in izreko, in za njim šele polglasnik (*ɤ*). Ta odstavek se mi namreč zdi sam na sebi nekam suhoparen; druga bo, če po dr. Breznikovi razlagi učencem pokažem, kakšno zgodovino ima stari polglasnik, da je namreč največkrat (v narečjih) onemel, sicer pa je ali tudi še zdaj polglasnik (pisan kot *e*), ali je *a* ali *o*, ali pa ga pišemo celo z *i* ali *u*. [Po mojem mnenju bi bilo bolje začeti s polglasnikom v korenskih delih (1.) in potem (2.) v končnih delih. Str. 12 v sredi: »Pri glagolih je prešel *a* iz nedoločnikovega debela...« je najbrž napaka m.: iz sedanjikovega debela... lb. (stilistično) m. tedaj v pomenu igitur pišemo rajši torej. Pri blažor (str. 13) bi kazalo

morda omeniti dial.: »Búgr se vam!«] — Nekaj novega je 3. poglavje: dvoglasniki. Janežič(-Sket) pravi namreč kar odločno: »Dvoglasnikov (diftingov) slovenščina nima. (Str. 3.) Tu pa vidimo, da jih ima tako, kakor vsi drugi jeziki. [Dr. Breznik razločuje str. 18 grmowje (pl. die Büsche) od grmowje (das Gebüsch) in pravi, da ima prvo pravi ustničnozobni *v*, drugo pa difting. Kolikor je meni znano, se plural rabi samo: grmóvi, sinóvi, drugo se pa govori ali grmúje ali grmówje.] — Pri razlagi o *r-u* mi je neumljivo, zakaj ne bi smeli pisati bisern? Saj bi bilo to vendar po pravilu! Čemu izjema? Istotako je nepotrebna izjema: Štajerec, Štajerca. (lb.). — Soglasnika *n* in *l* sta zopet paralelno razdeljena v tri točke, trojni *n* in trojni *l*, in pri vsakem polno zanimivih zgodovinskih dejstev, zlasti pri *l-u*. Novo je, da bomo odslej razločevali: z *dlan-jo*, *Ločan-je*, *jelen-ji*, *tan-ji*, in s tem vzporedno: s *sol-jo*, *kobil-ji*, *vesel-je*. Da bi smeli pisati: *panje*?! (Str. 25.) Saj se govori le: *pánji* ali *panjóvi*. Prvi dve točki gresta lepo vzporedno; tretja pri *l-u* (trdi *l*, *l*) je pa kar cela monografija, ki seza menda najgloblje v razdrapanost našega pravopisa in pravorečja. S hladnokrvnostjo, ki je obzurdovanja vredna, uči dr. Breznik, kaj je jezikovno prav in kaj je vsled navade obveljalo; ve, da je prvotno upravičeno: *bravec*, a ne reče nobene trde besede zoper novejšega *bralca*; z veseljem (če smemo pri slovnicařu sumiti to čustvo?) navaja besede, ki se še splošno pišejo z *-vec* (*brivec*...), a tudi kaže, kdaj je samo *-lec* upravičen (prišlec itd.). [»Volilec« in »volivec« razločuje dr. Breznik, in sicer *volilec* = tisti, ki je v posameznem primeru *volil*; to je po mojem mnenju preveč umetno narejeno. »Morivec, ubijavec!« pravijo tudi takemu, ki je samó v enem slučaju umoril, ubil. »Prebivalec« piše dr. Breznik; ali je to oseba, ki je kaj storila ali trpela? Prav dobro našteva petero točkov srednjega *l-a* na koncu (str. 29, 30).] — K poglavju: pravopisje in pravorečje, ki dobro označuje našo pisavo kot fonetično in etimologično obenem, moram priznati, da se s točko 1. ne strinjam v celoti; zdi se mi deloma nepotrebna. Zakaj bi moral izrekati *nigdar*, *negdanji* itd. m. *nigdar* itd.? »Vžšel« naj bi se izrekalo: *wššel*? Dvoumno bo; ljudstvo si zato pri nas pomaga drugače in pravi n. pr. *kruh* je *wz̥l̥šl̥ú*, *testú* je *wz̥l̥šl̥ú*.

Dvojen cilj zasleduje torej dr. Breznik v svojem glasoslovju, kolikor nam ga je podal: naučiti učenca pravopisja in — pravorečja. To drugo je za naše slovnice nekaj čisto novega. Oboje je obdelano tako zanimivo in živahno (rekel bi skoro: po biološki metodi), da se učenec tistih strani v slovnici ne bo bal, ampak jih bo morda še posebno vzljubil. Glede pravopisja zavzema avtor odločno stališče: kar je večina sprejela, to se piši; v dvoumih slučajih pa vladaj še za enkrat svoboda. Na teh skromnih straneh je nako-pičenega ogromno dela in truda pisateljevega. Želeli bi pa še, naj doda slovnici — po spisu v Dom in Svetu — prav kratek pregled razvoja in utrjevanja vseslovenske pisave; iz prakse vem, kako dr. Breznikov dotični spis vzbuja zanimanje. Tudi glede pravorečja je avtor izrekel odločno besedo: v olikanem govoru se govóri n. pr. *rek̥w* ali *rek̥l̥*, *nosiw* ali *nosil*, ne pa: *reku*, *nosu* itd. Dobro, vse dobro, toda res je pa tudi, da gre med tema dvema pojavoma našega kulturnega življenja globok razdor in razpor, katerega dr. Breznik ni premostil: pri pravopisju odločuje večina, pri pravorečju pa čisto — manjšina. Kozu, reku,

nosu ... govori večina našega naroda. Posredovalni predlog, naj bi govorili v olikani besedi: rek^lw ... se mi zdi jalov, ker mi tega ni moči izgovoriti; ne preostane torej drugega kot: rek^l, koz^ll ... Priznam pa, da je to velik napredek proti spakovanju s širokim e: rekel, kozel ... Tudi Prešernovega ukaza: »Trpⁱ brez miru!« po dr. Breznikovi zahtevi (da se čuj čisti i, čeprav kratki) ne morem izgovoriti; kaj drugega bi bilo: potrpi ...! Trp^lw bom torej samo na tihem.

Dr. J. Debevec.

Milan Pugelj: **Mimo ciljev.** (Knjižnica Slovenskega Ilustrovanega Tednika II.) V Ljubljani, 1914. — Tisk Zadružne tiskarne v Krškem. — Str. 180. Pugelj ugaja samo takrat, kadar opazuje in opisuje pojave zunanjega življenja: diči ga bogata fantazija, strogo začrtani kontrasti in tem primerna barvnost jezika. Takrat vidim v njem slikarja, ki dela (še preveč) minuciozno; ko pa se spusti v analiziranje in niansiranje notranjih čustev, se v par stavkih izgubi; vez med zunanjim in notranjim življenjem hipoma preneha; pisatelj postane cinično-hladen, njegove osebe so nam priskutne, njih življenje nejasno in zagonetno. S Cankarjevimi vagabundi in čudaki imamo sočutje, Pugljevi nas odbijajo. — Ko sem prebral to Pugljevo zbirko deseterih drobnih povestic, oziroma črtic, sem ostal popolnoma hladen. Niti ena struna se mi ni oglašila v duši. Tako se bo gotovo zgodilo še marsikomu, dasi je okus zelo različen. Kakor bi sedel pozimi v lepi, a mrzli sobi, ki se ne da razgreti: Nakladaš v vabljivo peč vedno novega netiva, pa soba se ne razgreje; gorkota uhaja kdovekam. Poleg vsega pa dihalo iz razpokane peči še težki, zadušljivi plini. — Pugelj ima bujno fantazijo, drzne primere, originalnost, pomešano s precejšnjo mero pikantnosti, bogat, včasih preumeten jezik — pa dasi požiga vse svoje zmožnosti, ki niso ravno majhne, te kljub vsemu netivu obdaja neprijeten hlad. Škoda netiva ob tej literarni draginji! — »Mimo ciljev« hodijo njegovi ljudje, bolj rečeno, cilji beže mimo njih. So vsi zelo enaki ti ljudje, nenaravno majhni in brez volje, deloma tudi neresnični, pa naj bo Janez Piškur in njegov prijatelj v prvi črtici »Zanešeni«, ali prismode in obiskovalec panoptika Melhijor Kliš v »Heleni«, ali bajni, a s cinizmom obrizgani »Zaljubljeni kmet«, ali ljudje iz sicer tuintam pretresljivega »Labuda«, ali gospodična v »Utešenju«, ali literat Peter Slava v »Petih kronah«, ali navsezadnje »velika opičja duša« v zadnji sličici iz opičjega življenja. Tista o Melhijorju Klišu je pravcato literarno komedijantstvo, ki priča, kam pisatelj lahko zabrede, če preveč hlasta za originalnostjo! So čudaki na svetu, a Klišev ni; in če si je Pugelj enega izmislil, ne spada v literaturo. Treba je le pogledati vsebino. Kliš si naroči, da bi utešil potrebo po ženski »vilinsko nežni in lirski zunanosti«, ker ga ne vleče več »njena notranjost, njena duša«, nekje na Francoskem voščen avtomatičen kip ženske, »narejene strogo življenjsko«. Ta kip, posnet po fotografiji, mu predstavlja izvoljenko mladih dni, Heleno, in se navija »na levi bradavici njenih prsi«. Kliš hodi poljubno in po potrebi navijat avtomat in se tako naslaja ob lirski zunanosti, kakor je videl v »Panoptiku«. Ko izve, da se je Helena poročila, vzame nož in razreže v divji besnosti voščeni avtomat. Sam se javi, da je umoril svojo — ženo. Ali misli Pugelj, da imamo res tako dobre želodce? — Ob takih literarnih zablodah

se ga bomo izogibali, pa naj hlasta še tako za realistično originalnostjo. — Edino, kar je lepega v vsej knjigi, so tri pesmi v prozi, »Trije meseci«: Maj, oktober, februar.

Leopold Turšič.

Ivo Trošt: **Moja setev.** Zbrani mladinski spisi. I. zvezek. Oživila resnica. Povest. V Ljubljani, 1914. Last in založba »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta«. Natisnila »Učiteljska tiskarna«. — Pisatelj je posvetil svoje spise slovenski mladini in trdno upa na žetev svoje setve. Ker bi bilo drugače težko oceniti zgodbo o hudobnem Kljunovem Gašperju in pridnem Maličevem Lovru, jo orišem. Fabula prične z neverjetnostjo: Lovro reši sina pl. Kržana iz Ljubljance, Gašper pa ugrabi v zadnjem hipu rešenca in se prezentira publiki kot rešitelj. Žanje zato pohvalo in vse mogoče nagrade, pravi rešitelj je žalosten; ker ne more prepričati občinstva na bregu, ostane pozabljen. Pa tolaži se z rajnega očeta sentenco: »Resnica se že izkaže. Kakor olje priplava na vrh.« Gašper pa zahaja v zahvalo radi namišljenega junaštva v Kržanovo hišo in je tako pokvarjen dečko, da uči rešenega Egon kaditi, piti, kvartati in krasti — torej same slabosti in vsega obsojanja vredne napake. To se izve in Gašper mora od hiše, dovrši trgovsko šolo in ostane lump, tako popoln lump, da ima še pošten človek nad njegovo popolno pokvarjenostjo srčno dopadajenje. Lovro pa je marljiv in pridn, angel brez vsakega greha, breztelesno bitje, ki sprejme le to, kar sam zasluži, ki varčuje, ki ne pije in ne kadi. Edina misel, ki vrti njegovega življenja kolo, je misel kupiti — rojstno hišo, pa vendar noče dokazati, da je sam pravi rešitelj Egonov. Zgodi se drugo čudo: Gašper, ki se je pisal tudi Kaspar, pa Lovro sta isto leto potrjena za vojaka, služita pri isti stotnji, k isti stotnji je premeščen tudi poročnik Egon pl. Kržan. Gašper avanzira do narednika, Lovro postane nadzornik v kuhinji in dobi dve zvezdi. Pa naenkrat dokaže Gašper v knjigah veliko sleparijo, Lovra vtaknejo prvič pod ključ. Po gostilnah pripoveduje narednik, kako hinavsko ga je hotel Lovro že nekaj oslepariti radi nagrade pri rešitvi pl. Kržana. To izve poročnik Egon in se izkuša prepričati. Da se prepriča, je treba tretjega čudeža: Egon, ki je bil nezavesten, ko se je potapljaj, se še spominja, kako ga je rešitelj prijel pod vodo. Izkaže se, da Gašper laže in Lovro trdi resnico, »resnica splava na vrh«. Nepravilnosti v knjigah je povzročil Gašper, da bi uničil Lovra. Zdaj pride pod ključ Gašper, Lovro pa dobi po posredovanju pl. Kržana službo ključavničarja v vojnem arzenalu na cesarskem Dunaju. Nagrado, ki mu jo izplača pl. Kržan, odkloni v prid sestre Metke. Na Dunaju se nauči nemščine, češčine in poljščine. Gašper pa gre v Ameriko, piše na Lovrove predstojnike »brezimski list« ter ga očrni. Zdaj pride Lovro drugič pod ključ; seveda ga reši Egon. Ne manjka četrtega čudežnega dogodka: Lovro pusti iz milega domotožja, dasiravno mu je njegovo opravilo obetalo najlepšo prihodnost, službo in kupi doma svojo rojstno hišo, že polrazpalo bajto, ter tam životari. Sedaj se zgodi peti čudež: Gašper Kljun se vrne iz Amerike, prileze pijan na Lovrovo podstrešje in tam zapali z žganjem, ki mu zažori iz ust, streho nad Lovrovo glavo; sam umre, opeče pa še pri reševanju Lovru obe roki. Kmalu nato pride polk v vas in z njim pl. Kržan, ki obišče Maliča. To je zgodba, kar je vmes, je nerodno pripo-